

Broj: 03-02-913/2024
Sarajevo, 14.01.2026. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Zastupnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedatelj
- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa čl. 178. i 179. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i čl. 171. i 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O NOTARSKOJ SLUŽBI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 65. sjednici, održanoj 14.01.2026. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

Privitak:

- Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku (CD),
- Izjava o usklađenosti,
- Obrazac broj 1a,
- Obrazac broj 2 i
- Obrazac IFP-NE.

**Co: Federalno ministarstvo pravde
gosp. Vedran Škobić, ministar**

Copy pred-ct

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O NOTARSKOJ SLUŽBI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, siječanj 2026. godine

ZAKON O NOTARSKOJ SLUŽBI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuju se notarska služba u Federaciji Bosni i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), organizacija notarske službe i prava i dužnosti notara, nadležnosti notara, notarska obrada isprava, notarsko potvrđivanje privatne isprave – solemnizacija i notarske ovjere i notarske potvrde, pravila postupka o načinu poslovanja notara, postupak potvrđivanja privatne isprave – solemnizacija, poslovne knjige notara i čuvanje isprava i spisa, disciplinska odgovornost notara, nagrada za rad i nadoknada troškova, notarski ispit, Notarska komora, stručno usavršavanje, nadzor kao i druga pitanja bitna za obavljanje notarske službe.

Članak 2. (Služba notara)

- (1) Služba notara je javna služba koju obavljaju notari kao samostalni i neovisni nositelji službe.
- (2) Notar vrši poslove notarske obrade, notarsko potvrđivanje privatne isprave – solemnizacija, notarske ovjere i notarske potvrde.
- (3) Notar je dužan odgovarajućim mjerama osigurati neovisno i nepristrano obavljanje notarske službe, pridržavajući se zabrane sudjelovanja u pravnim poslovima koji nisu sukladni ovom zakonu.
- (4) Notar je dužan svojim ponašanjem, u službi i izvan nje, pokazivati da je dostojan poštovanja i povjerenja koje uživa služba notara i izbjegavati svako ponašanje koje proizvodi utisak kršenja Ustava Bosne i Hercegovine, Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i ustava kantona kao i obveza koje su mu zakonima propisane.
- (5) Notar je dužan poštivati etički kodeks i pridržavati se načela neovisnosti i nepristranosti.
- (6) Notaru nije dopuštena reklama.

Članak 3. (Obavljanje službe notara)

- (1) Notar obavlja službu notara profesionalno i isključivo kao zanimanje za vrijeme obavljanja službe, sukladno ovom zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga zakona.
- (2) Status notara stječe se i prestaje pod uvjetima i na način određen ovim zakonom.

Članak 4.
(Dokazna snaga notarskih isprava)

- (1) Notarske isprave su:
 - a) isprave nastale notarskom obradom,
 - b) notarski potvrđene privatne isprave – solemnizirane isprave i
 - c) notarske potvrde.
- (2) Notar je ovlašten vršiti i notarske ovjere. Privatna isprava na kojoj su ovjereni potpisi od strane notara nema snagu javne isprave, ali je podobna za pravni promet i upis u javne registre.
- (3) Samo isprave iz st. (1) i (2) ovoga članka su podobne za upis u javne registre.
- (4) Isprave iz stavka (1) ovoga članka su javne isprave i važe kod svih organa vlasti, pravnih osoba i drugih institucija koji u postupku provedbe tih isprava nisu ovlašteni ispitivati činjenice i dokaze na temelju kojih je sačinjena isprava.
- (5) Notarski obrađene isprave koje je notar sačinio u granicama svojih ovlasti i u propisanoj formi i notarski potvrđene privatne isprave - solemnizirane imaju punu dokaznu snagu javne isprave o izjavama datim pred notarom.
- (6) Dopušteno je u sudskom postupku dokazivati da je izjava netočno notarski obrađena, odnosno da su posvjedočene činjenice netočne.

Članak 5.
(Strane notarske isprave)

- (1) Strane notarske isprave imaju, uz uvjet uzajamnosti, ista pravna dejstva kao i notarske isprave izdate po ovom zakonu.
- (2) Isprave iz stavka (1) ovoga članka ne mogu u Federaciji imati pravna dejstva koja nemaju po zakonu koji je za njihovo izdavanje bio mjerodavan u inostranstvu.

POGLAVLJE II.
ORGANIZACIJA NOTARSKE SLUŽBE I PRAVA I DUŽNOSTI NOTARA

Članak 6.
(Službeno sjedište, broj i ograničenje za imenovanje notara)

- (1) Na prijedlog kantonalnog ministra nadležnog za poslove pravosuđa i uprave (u daljnjem tekstu: kantonalni ministar), uz prethodno obavljene konzultacije s Notarskom komorom Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Notarska komora), vlada kantona određuje broj potrebnih notara za područje kantona, kao i njihovo službeno sjedište.
- (2) Službeno sjedište notara je općina ili grad koje odredi vlada kantona.
- (3) U svakom službenom sjedištu imenuje se najmanje jedan notar.
- (4) Kriteriji na temelju kojih se utvrđuje potreban broj notara u određenom službenom sjedištu su: broj stanovnika, intenzitet privrednog poslovanja, kao i godišnji broj poslova koje notari obavljaju u tom sjedištu.
- (5) Kantonalno ministarstvo nadležno za pravosuđe i upravu (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo) je dužno najmanje svake četiri godine preispitati broj notara na određenom službenom sjedištu prema kriterijima utvrđenim u stavku (4) ovoga članka i ako postoji potreba, predložiti vladi kantona promjenu broja notara u određenom sjedištu.

- (6) O poduzetim radnjama iz stavka (5) ovoga članka, kantonalno ministarstvo dužno je obavijestiti Federalno ministarstvo pravde (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo).
- (7) Ukoliko kantonalno ministarstvo ne postupi sukladno stavku (5) ovoga članka, Federalno ministarstvo će na temelju utvrđenih kriterija iz stavka (4) ovoga članka predložiti vladi kantona promjenu broja notara u određenom sjedištu.
- (8) Vlada kantona je dužna u roku od 30 dana razmotriti prijedlog iz stavka (7) ovoga članka i o svojoj odluci obavijestiti Federalno ministarstvo.
- (9) U slučaju da u istom službenom sjedištu iz stavka (2) ovoga članka, za notara bude imenovana osoba koja je bračni ili izvanbračni partner, predak ili potomak notara koji aktivno vrši službu u tom istom službenom sjedištu, u prijelaznom periodu koji ne može biti dulji od 12 mjeseci, jedan od notara koji su u srodstvu dužan je podnijeti zahtjev za razrješenje, a ukoliko to ne učine, notaru koji je kasnije imenovan služba prestaje po sili zakona po isteku tog roka.

Članak 7. (Notarski dani)

- (1) Ukoliko u jednom službenom sjedištu kantona nema imenovanog notara, za to službeno sjedište mogu se odrediti notarski dani.
- (2) Notarske dane i druga pitanja u svezi s održavanjem notarskih dana u službenom sjedištu u kojem nema notara svojim propisom uredit će kantonalno ministarstvo.

Članak 8. (Uvjeti za obavljanje službe notara)

Za notara može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete:

- a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- b) da ima poslovnu sposobnost,
- c) da ima opću zdravstvenu sposobnost,
- d) da je prije reforme visokog obrazovanja, četverogodišnjim studijem na pravnom fakultetu u Bosni i Hercegovini stekla zvanje diplomiranog pravnika, kao i osoba koja je zvanje diplomiranog pravnika na pravnom fakultetu stekla u bivšoj SFRJ do 6. travnja 1992. godine, ili koja je po sustavu obrazovanja prema Bolonjskom procesu na pravnom fakultetu u Bosni i Hercegovini završila prvi ciklus četverogodišnjeg studija i stekla najmanje 240 ECTS bodova i zvanje diplomirani pravnik ili koja je stekla stranu visokoškolsku ispravu na pravnom fakultetu sa zvanjem diplomirani pravnik koju mu je priznao ovlašteni organ u Federaciji,
- e) da je položila pravosudni ispit u Bosni i Hercegovini ili prije 06.04.1992. godine u bivšoj SFRJ. Ukoliko je pravosudni ispit položen u nekoj drugoj državi, ovaj uvjet se stječe nakon priznavanja tog ispita od strane nadležnog ministarstva,
- f) da ima položen notarski ispit u Bosni i Hercegovini,
- g) da nije osuđena zbog počinjenja kaznenog djela izuzev kaznenih djela protiv sigurnosti javnog prometa koja su počinjena iz nehaja,
- h) da nije odlukom nadležnog organa razriješena službe notara, odvjetnika, suca, tužitelja, državnog službenika, odnosno da mu odlukom nadležnog organa nije prestao radni odnos državnog službenika ili namještenika zbog teže povrede službene dužnosti u posljednjih pet godina,
- i) da nije član organa političke stranke.

Članak 9.
(Javni natječaj za izbor notara)

- (1) Izbor notara vrši se javnim natječajem.
- (2) Javni natječaj organizira i provodi kantonalno ministarstvo.
- (3) U slučaju prestanka službe notara, kantonalno ministarstvo dužno je najkasnije u roku od tri mjeseca od dana prestanka obavljanja službe notara, raspisati javni natječaj za izbor notara u tom službenom sjedištu ili postupiti sukladno članku 6. stavak (5) ovoga zakona.
- (4) Kantonalno ministarstvo dužno je raspisati javni natječaj najkasnije šest mjeseci prije nastupanja uvjeta iz članka 18. stavak (1) točka b) ovoga zakona.
- (5) Javni natječaj mora sadržavati pored općih uvjeta propisanih u članku 8. ovoga zakona i sljedeće podatke: rok podnošenja prijave i službeno sjedište za koje se vrši izbor notara.
- (6) Rok za podnošenje prijave na javni natječaj traje 15 dana od dana posljednjeg objavljivanja natječaja.
- (7) Javni natječaj se obvezno objavljuje u najmanje dva visokotiražna dnevna lista koji se distribuiraju na području Federacije, "Službenim novinama Federacije BiH", službenom glasniku kantona i zvaničnoj internetskoj stranici kantonalnog ministarstva.

Članak 10.
(Povjerenstvo za izbor notara)

- (1) Za sprovođenje postupka za izbor notara kantonalni ministar rješenjem imenuje povjerenstvo za izbor notara (u daljnjem tekstu: povjerenstvo).
- (2) Povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka čine tri člana, od kojih jednog člana predlaže federalni ministar pravde (u daljnjem tekstu: federalni ministar), jednog člana Notarska komora iz reda notara koji nema službeno sjedište na području kantona za koje se vrši izbor i jednog člana predlaže kantonalni ministar iz reda državnih službenika.
- (3) Povjerenstvo bira predsjedavajućeg između svojih članova i donosi poslovnik o radu većinom glasova.
- (4) Članovi povjerenstva imaju pravo na naknadu za rad o čemu rješenjem odlučuje kantonalni ministar.

Članak 11.
(Sukob interesa)

- (1) U slučaju postojanja sukoba interesa (srodnik po krvi u pravoj liniji, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja zaključno, bračni ili izvanbračni partner ili srodnik po tazbini do drugog stupnja zaključno, pa i onda kada je brak prestao), a koji može dovesti u pitanje objektivnost i nepristranost rada, član povjerenstva kod kojeg se utvrdi sukob interesa ne može sudjelovati u radu povjerenstva.
- (2) Član povjerenstva kada sazna za okolnosti koje ga dovode u sukob interesa ili kandidat koji smatra da kod člana povjerenstva postoji sukob interesa, podnosi kantonalnom ministru obrazložen zahtjev za utvrđivanje postojanja sukoba interesa.

- (3) O postojanju sukoba interesa odlučuje kantonalni ministar rješenjem protiv koga nije dozvoljena žalba.
- (4) Ukoliko se utvrdi postojanje sukoba interesa iz stavka (1) ovoga članka, zamjena člana povjerenstva vrši se po istom postupku po kojem se član i imenuje.
- (5) Sastav povjerenstva i spisak prijavljenih kandidata za izbor notara kantonalno ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici, najkasnije sedam dana po isteku roka za prijavu.

Članak 12.
(Prethodni postupak izbora)

- (1) Uz prijavu na natječaj, podnositelj prijave je dužan dostaviti dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 8. ovoga zakona, osim dokaza iz toč. c) i g) članka 8. ovoga zakona.
- (2) Dokaz iz članka 8. točka c) ovoga zakona dostavlja samo predloženi kandidat, a dokaz iz točke g) članka 8. ovoga zakona, pribavlja kantonalno ministarstvo po službenoj dužnosti.
- (3) Neblagovremene, nerazumljive ili nepotpune prijave, na prijedlog povjerenstva odbacuje kantonalno ministarstvo zaključkom protiv koga je dopuštena posebna žalba.
- (4) Žalba iz stavka (3) ovoga članka podnosi se kantonalnom ministru u roku od tri dana od dana prijema zaključka i žalba odgađa izvršenje zaključka.
- (5) Listu kandidata koji ispunjavaju uvjete iz stavka (1) ovoga članka, kantonalni ministar dostavlja federalnom ministru radi obavljanja intervjua sukladno članku 15. ovoga zakona.

Članak 13.
(Kriteriji za izbor)

- (1) Postupak izbora notara podrazumijeva, pod jednakim uvjetima za sve kandidate, provjeru ispunjavanja uvjeta javnog natječaja, ocjenu kandidata sukladno uspjehu na notarskom ispitu i ocjenu kandidata postignutu na intervjuu.
- (2) Prilikom intervjua iz članka 15. ovoga zakona, vodit će se računa o vrsti pravnih poslova na kojima je kandidat radio i njegovoj sposobnosti i opredijeljenosti za obavljanje notarske službe, te prihvatanja normi koje određuju položaj i ponašanje notara sukladno ovom zakonu.
- (3) Ukupna ocjena koju kandidat u natječajnoj proceduri može dobiti na temelju notarskog ispita je maksimalno 10, dok ukupna ocjena koju kandidat može dobiti na intervjuu je maksimalno tri.

Članak 14.
(Zastupljenost notara)

Ukoliko kandidati imaju isti uspjeh postignut na notarskom ispitu i intervjuu prilikom izbora notara vodit će se računa o nacionalnoj zastupljenosti već imenovanih notara iz reda konstitutivnih naroda i Ostalih u službenom sjedištu gdje se vrši izbor notara.

Članak 15. **(Rješenje o izboru notara)**

- (1) Nakon zaprimanja liste iz članka 12. stavak (5) ovoga zakona, federalni ministar će formirati posebno povjerenstvo koje će obaviti intervju sa kandidatima i o tome dostaviti izvješće federalnom ministru i kantonalnom ministru. Kantonalni ministar na temelju ocjena sa notarskog ispita i ocjena intervjua utvrđuje konačan prijedlog kandidata za izbor.
- (2) Sastav i rad povjerenstva, sadržaj i način vrednovanja intervjua pobliže će se urediti podzakonskim propisom koji donosi federalni ministar.
- (3) Nakon provedenog postupka iz stavka (1) ovoga članka, rješenje o izboru kandidata donosi kantonalni ministar uz prethodno pribavljenu suglasnost federalnog ministra.
- (4) Obavještenje sa rješenjem o izboru notara dostavlja se svim kandidatima koji su pristupili intervjuu.
- (6) Protiv rješenja iz stavka (3) ovoga članka može se izjaviti žalba federalnom ministru u roku od osam dana od dana prijema rješenja. Žalba protiv rješenja o izboru kandidata za notara zadržava izvršenje rješenja.
- (7) Federalni ministar dužan je odlučiti o žalbi iz stavka (6) ovoga članka u roku od 30 dana od dana prijema žalbe. Rješenje kojim je odlučeno o žalbi je konačno.
- (8) Protiv rješenja iz stavka (7) ovoga članka, kandidat ima pravo pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja donesenog po žalbi.
- (9) Ukoliko je pokrenut upravni spor, odlaže se stupanje na dužnost izabranog notara do okončanja upravnog spora.
- (10) Nadležni sud dužan je spor iz stavka (9) ovoga članka okončati u roku od tri mjeseca od dana podnošenja tužbe.

Članak 16. **(Polaganje svečane izjave i povelja o imenovanju)**

- (1) Notar je imenovan nakon što je rješenje o izboru notara iz članka 15. ovoga zakona postalo konačno.
- (2) Prije uručenja povelje o imenovanju, notar polaže službenu zakletvu pred kantonalnim ministrom. Tekst službene zakletve glasi:
"Zaklinjem se da ću službu notara obavljati tako što ću štiti Ustav Bosne i Hercegovine, Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, ustav kantona i zakone, te da ću službu notara obavljati nepristrano, savjesno, neovisno i čuvajući poslovnu tajnu".
- (3) Kantonalni ministar uručuje notar povelju o imenovanju. Obrazac povelje o imenovanju utvrđuje federalni ministar.
- (4) Rješenje o izboru notara se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH" i službenom glasniku kantona.
- (5) Ured imenovanog notara treba ispunjavati propisane uvjete za početak rada.
- (6) Kantonalni ministar rješenjem imenuje posebno povjerenstvo koje vrši provjeru ispunjavanja uvjeta za početak rada imenovanog notara, najkasnije u roku od 15 dana od dana imenovanja notara.
- (7) Povjerenstvo iz stavka (6) ovoga članka čine dva državna službenika kantonalnog ministarstva i jedan notar kojeg predloži Notarska komora.

- (8) Kantonalni ministar rješenjem određuje dan početka rada imenovanog notara najkasnije u roku od 15 dana nakon što primi mišljenje povjerenstva iz stavka (6) ovoga članka i nakon što imenovani notar dostavi dokaze da je pribavio službeni pečat.
- (9) Protiv rješenja iz stavka (8) ovoga članka žalba nije dopuštena ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.
- (10) Notar je dužan upisati se u Imenik notara koji vodi Notarska komora u roku od tri dana od dana prijema rješenja iz stavka (9) ovoga članka.
- (11) Uvjeti koje ured notara treba ispunjavati, vrsta i izgled opreme ureda notara, izgled ploče koja obilježava službeno sjedište notara i druga pitanja koja su od značaja za ured propisuje federalni ministar podzakonskim propisom.

Članak 17. (Razrješenje notara)

- (1) Notar se razrješava:
 - a) ako se naknadno utvrdi da prilikom imenovanja uvjeti za imenovanje nisu postojali ili ako uvjeti za obavljanje službe notara iz članka 8. ovoga zakona naknadno prestanu postojati,
 - b) ako zasnjuje radni odnos ili ako počne koristiti starosnu ili invalidsku mirovinu ili počne obavljati neku drugu službu, odnosno ako nastanu razlozi iz članka 47. ovoga zakona,
 - c) ako mu sudskom odlukom bude oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost sukladno zakonu kojim je regulirano obiteljsko pravo u Federaciji,
 - d) ako uslijed tjelesnog nedostatka, tjelesne ili duševne slabosti ili zbog bolesti postane trajno nesposoban za uredno obavljanje službe,
 - e) ako mu u disciplinskom postupku bude izrečena konačna disciplinska kazna prestanak vršenja službe notara,
 - f) ako se nije osigurao od odgovornosti zaključenjem ugovora o osiguranju ili ne plaća naknadu za osiguranje Notarskoj komori sukladno članku 49. ovoga zakona,
 - g) ako ne izvrši konačno rješenje o izrečenoj disciplinskoj mjeri novčane kazne,
 - h) u slučaju iz članka 6. stavak (9) ovoga zakona.
- (2) Rješenje o razrješenju notara donosi kantonalni ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje Notarske komore, s tim da se prije donošenja rješenja notar mora saslušati na okolnosti za razrješenje i da se izjasni o tom razlogu, osim u slučaju iz toč. a), c), d), e) i h) stavka (1) ovoga članka.
- (3) Protiv rješenja iz stavka (2) ovoga članka može se izjaviti žalba federalnom ministru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
- (4) Žalba iz stavka (3) ovoga članka odgađa izvršenje rješenja, a o žalbi odlučuje federalni ministar rješenjem u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.
- (5) Rješenje kojim je odlučeno o žalbi je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.
- (6) Pokretanje postupka razrješenja notara iz razloga propisanih u stavku (1) ovoga članka može biti temelj za privremeno udaljenje iz službe.

Članak 18.
(Prestanak službe notara)

- (1) Služba notara prestaje:
 - a) smrću,
 - b) navršenjem 70 godina života,
 - c) pismenim otkazom notara - danom konačnosti rješenja o prestanku službe notara,
 - d) ako bude osuđen zbog počinjenja kaznenog djela sukladno točki g) članka 8. ovoga zakona ili ako mu bude izrečena zabrana daljnjeg obavljanja službe notara,
 - e) ako bez opravdanog razloga ne započne s radom u roku utvrđenom u članku 16. stavak (8) ovoga zakona,
 - f) kad na temelju odluke disciplinskog organa izgubi pravo na obavljanje službe notara - danom konačnosti odluke disciplinskog organa,
 - g) razrješenjem - danom konačnosti rješenja o razrješenju.
- (2) Rješenje o prestanku službe notara donosi kantonalni ministar kada nastane razlog za prestanak službe.
- (3) Protiv rješenja o prestanku službe notara, može se izjaviti žalba federalnom ministru u roku od osam dana od dana prijema.
- (4) Rješenje iz stavka (3) ovoga članka je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (5) O prestanku službe notara kantonalno ministarstvo će obavijestiti Notarsku komoru radi ispisa notara iz Imenika notara, kao i sud kod kojeg je notar deponirao svoj potpis.

Članak 19.
(Gubljenje prava na upotrebu službenog naziva)

Prestankom službe ili privremenim udaljenjem iz službe dok udaljenje traje, notar gubi pravo na upotrebu službenog naziva "notar".

Članak 20.
(Vršitelj dužnosti notara)

- (1) Ako je služba notara prestala kantonalni ministar može bez javnog natječaja imenovati vršitelja dužnosti notara.
- (2) Za vršitelja dužnosti notara može biti postavljen samo drugi notar.
- (3) Vršitelj dužnosti notara ima sva prava i obveze kao i notar, naročito da raspolaže arhivom i ispravama notara na čije mjesto je imenovan kao vršitelj dužnosti, da izdaje otpravke i prijepise isprava, da vrši ispravke i sve druge radnje za koje je notar ovlašten osim ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.
- (4) Vršitelj dužnosti notara obavezan je prije početka rada upisati se u Imenik vršitelja dužnosti notara koji vodi Notarska komora i zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti iz članka 49. ovoga zakona, ako već takav ugovor nije zaključio.
- (5) Vršitelj dužnosti imenuje se do postavljenja novog notara koje rješenje donosi kantonalni ministar uz prethodne konzultacije sa Notarskom komorom.

- (6) O prestanku službe vršitelja dužnosti notara, kantonalno ministarstvo će obavijestiti Notarsku komoru radi ispisa iz Imenika vršitelja dužnosti notara, kao i sud kod kojega je vršitelj dužnosti notara deponirao svoj potpis.

Članak 21. **(Obveze vršitelja dužnosti)**

- (1) Vršitelj dužnosti notara preuzima sve spise, knjige i drugu dokumentaciju notara na čije mjesto je postavljen.
- (2) Vršitelj dužnosti nastavlja službene radnje koje je započeo notar i nije ovlašten poduzimati nove notarske poslove, izuzev ako u tom sjedištu nema drugog notara. Vršitelj dužnosti notara koristi svoj pečat uz dodatak vršitelj dužnosti notara kojem je prestala služba.
- (3) Stranka ima pravo, pri uređenju međusobnih odnosa sa vršiteljem dužnosti notara, uračunati predumijene troškove koje je prethodno platila notaru umjesto kojega se imenuje vršitelj dužnosti.
- (4) Vršitelj dužnosti notara ima sva prava i obveze kao i notar, osim ako je ovim zakonom drukčije određeno.

Članak 22. **(Zamjenik notara)**

- (1) Ako je notar spriječen dulje od dvije sedmice u vršenju službe, obavezan je tu odsutnost bez odgađanja prijaviti kantonalnom ministarstvu.
- (2) Ako spriječenost iz stavka (1) ovoga članka traje dulje od jednog mjeseca, notar je dužan o tome obavijestiti kantonalno ministarstvo, koje notaru daje odobrenje za tu odsutnost, o čemu obavještava Federalno ministarstvo.
- (3) Odobrenje iz stavka (2) ovoga članka izdaje se samo u slučajevima kada se time ne ometa zaštita prava stranaka.
- (4) Ako spriječenost notara traje dulje od jednog mjeseca, notar podnosi zahtjev za postavljenje zamjenika notara, a ako notar ne podnese zahtjev za postavljenje zamjenika notara, kantonalni ministar će i bez zahtjeva notara postaviti zamjenika notara.
- (5) Na zahtjev notara, kantonalni ministar može notaru postaviti zamjenika i za njegovu odsutnost ili spriječenost za rad koje će trajati i kraće od dvije sedmice ili stalnog zamjenika notara za sve slučajeve spriječenosti za rad notara koji nastupe tijekom jedne kalendarske godine.
- (6) U slučaju iz stavka (5) ovoga članka, zamjenik notara tijekom jedne kalendarske godine ne može mijenjati notara dulje od 60 radnih dana.
- (7) U slučaju privremenog udaljenja notara iz službe, zamjenik notara može biti postavljen i bez zahtjeva notara.
- (8) O prestanku obavljanja službe zamjenika notara, kantonalno ministarstvo će obavijestiti Notarsku komoru radi ispisa zamjenika notara iz Imenika zamjenika notara, kao i sud kod kojega je zamjenik notara deponirao svoj potpis.

Članak 23. **(Postupak postavljenja zamjenika notara)**

- (1) Za zamjenika notara može biti postavljen drugi notar, notarski pomoćnik sa položenim notarskim ispitom ili osoba sa liste koju vodi kantonalno ministarstvo.

- (2) Rješenje o postavljenju zamjenika notara donosi kantonalni ministar i dostavlja ga Notarskoj komori radi upisa u Imenik zamjenika notara koji vodi Notarska komora.
- (3) Rješenje o postavljenju zamjenika notara je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (4) Ukoliko je pokrenut upravni spor, odlaže se stupanje na dužnost zamjenika notara do okončanja upravnog spora.
- (5) Nadležni sud dužan je spor iz stavka (4) ovoga članka okončati u roku od tri mjeseca od dana podnošenja tužbe.

Članak 24. **(Prava i dužnosti zamjenika notara)**

- (1) Zamjenik notara vodi notarski ured za račun i na trošak notara kojeg zamjenjuje.
- (2) Visinu naknade uređuje Notarska komora svojim aktom.
- (3) Zamjenik notara obavlja službu kao notar i obvezan je na ispravama koje izdaje, uz svoj potpis dopisati dodatak, koji ga označava kao zamjenika i upotrebljavati pečat i štambilj notara koga zamjenjuje.
- (4) Isprave koje sačini zamjenik notara čuvaju se u arhivi zamijenjenog notara.
- (5) Zamjenik notara dužan je suzdržavati se od obavljanja službenih radnji u slučajevima u kojima te radnje ne bi smio obavljati ni notar koga zamjenjuje.
- (6) Dok traje zamjena, zamijenjeni notar ne smije obavljati notarske poslove.

Članak 25. **(Zajednička pravila za vršitelja dužnosti i zamjenika notara)**

- (1) Kantonalni ministar će u rješenju o imenovanju vršitelja dužnosti notara, odnosno u rješenju o postavljenju zamjenika notara odrediti dan početka službe vršitelja dužnosti notara, odnosno zamjenika notara i dostavit će rješenje sudu na području kojeg se nalazi sjedište notara i Notarskoj komori.
- (2) Notar koji je postavljen za zamjenika notara ili imenovan za vršitelja dužnosti notara ne mora se dodatno osigurati od odgovornosti.
- (3) Vršitelj dužnosti notara i zamjenik notara imaju sva prava i dužnosti notara i na njih se primjenjuju odredbe ovoga zakona o građanskopravnoj i disciplinskoj odgovornosti notara.
- (4) Za štetu koju zamjenik notara učini trećim osobama odgovara zamjenik notara, a za štetu koju vršitelj dužnosti učini trećim osobama odgovara vršitelj dužnosti notara.
- (5) Kada zamjenik notara, odnosno vršitelj dužnosti notara preuzme dužnost, to će se evidentirati u poslovnim knjigama notara iz članka 107. ovoga zakona, a u tim knjigama će se zabilježiti i ponovno preuzimanje dužnosti notara.
- (6) U odnosu na pitanja koja nisu regulirana u odredbama čl. 23. i 24. ovoga zakona, primjenjuju se odredbe ovoga zakona koje vrijede za notara, osim odredaba članka 49. ovoga zakona.

Članak 26. **(Pomoćnik notara)**

- (1) U uredu notara mogu biti zaposleni pomoćnici notara.

- (2) Pomoćnik notara se svojim radom osposobljava za samostalno vršenje poslova notara.
- (3) Pomoćnik notara je u radnom odnosu kod notara kod kojega je imenovan.
- (4) Pomoćnik notara se upisuje u Imenik pomoćnika notara kod Notarske komore.

Članak 27.

(Uvjeti za imenovanje pomoćnika notara)

- (1) Za pomoćnika notara može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članka 8. ovoga zakona, osim uvjeta iz točke f) članka 8. ovoga zakona, koja ima dvije godine radnog iskustva na pravnim poslovima poslije položenog pravosudnog ispita.
- (2) Za pomoćnika notara mogu biti izabrane samo osobe koje su svojim radnim i ljudskim kvalitetama dostojne ugleda djelatnosti notara.

Članak 28.

(Javni natječaj za izbor pomoćnika notara)

- (1) Izbor pomoćnika notara vrši se javnim natječajem.
- (2) Natječaj organizira i sprovodi kantonalno ministarstvo na prijedlog Notarske komore, a po prethodno dostavljenom zahtjevu notara kod kojega se izbor vrši.
- (3) Natječaj mora sadržavati opće i posebne uvjete za imenovanje pomoćnika notara i rok podnošenja prijava.
- (4) Natječaj se obvezno objavljuje u najmanje jednom visokotiražnom dnevnom listu koji se distribuira na teritoriji Federacije, zvaničnoj internetskoj stranici Notarske komore i kantonalnog ministarstva i u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (5) Rok za podnošenje prijava na natječaj je 15 dana od posljednjeg objavljivanja natječaja iz stavka (4) ovoga članka.

Članak 29.

(Postupak za izbor pomoćnika notara)

- (1) Za sprovođenje postupka za izbor pomoćnika notara, kantonalno ministarstvo rješenjem imenuje povjerenstvo za izbor pomoćnika notara koje čine tri člana, od kojih je jedan notar kod kojega se vrši izbor, predstavnik kantonalnog ministarstva i predstavnik Federalnog ministarstva.
- (2) Povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka bira predsjedavajućeg između svojih članova i donosi poslovnik o radu većinom glasova.

Članak 30.

(Prethodni postupak izbora)

- (1) Neblagovremene, nedozvoljene, nerazumljive ili nepotpune prijave na natječaj odbacuje povjerenstvo iz članka 29. ovoga zakona, zaključkom protiv koga je dopuštena posebna žalba.
- (2) Žalba se podnosi Federalnom ministarstvu u roku od tri dana od dana prijema zaključka i ona odlaže izvršenje zaključka.

Članak 31.
(Postupak izbora pomoćnika notara)

- (1) Postupak izbora pomoćnika notara podrazumijeva, pod jednakim uvjetima za sve kandidate, provjeru ispunjavanja uvjeta javnog natječaja i ocjenu kandidata sukladno sljedećim kriterijima:
 - a) pismena provjera znanja, ukoliko nema položen notarski ispit,
 - b) intervju sa svim kandidatima koji ispunjavaju opće i posebne uvjete prilikom čega se vodi računa o prethodnom radnom iskustvu.
- (2) Ukoliko kandidati nakon bodovanja kriterija iz stavka (1) ovoga članka imaju jednak broj bodova, prilikom izbora pomoćnika notara vodit će se računa o nacionalnoj zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostalih u službenom sjedištu notara.
- (3) Rješenje o izboru pomoćnika notara, na prijedlog povjerenstva, donosi kantonalni ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje notara kod kojeg vrši izbor u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja.
- (4) Obavještenje sa rješenjem o izboru pomoćnika notara, kantonalno ministarstvo dostavlja svim kandidatima koji su pristupili intervjuu.
- (5) Protiv rješenja o izboru notarskog pomoćnika može se u roku od osam dana nakon prijema rješenja, odnosno obavještenja uložiti žalba federalnom ministru. Žalba protiv rješenja o izboru kandidata za notarskog pomoćnika odlaže izvršenje rješenja o izboru notarskog pomoćnika.
- (6) Federalni ministar dužan je odlučiti o žalbi u roku od 15 dana od dana prijema žalbe. Rješenje kojim je odlučeno o žalbi je konačno. Protiv rješenja donesenog po žalbi može se pokrenuti upravni spor.
- (7) Konačno rješenje o izboru pomoćnika notara dostavlja se Notarskoj komori radi upisa na Listu pomoćnika notara.
- (8) Notarska komora donosi propis kojim će detaljnije urediti postupak izbora pomoćnika notara.

Članak 32.
(Poslovi koje obavlja pomoćnik notara)

- (1) Notarski pomoćnik može u notarskom uredu obavljati, pod neposrednim nadzorom notara, sve poslove, za koje je po zakonu ovlašten notar.
- (2) Notarski pomoćnik može potpisivati zabilježbe o ovjeri potpisa, zabilježbe o ovjeri rukopisa i prijepisa, sa napomenom da potvrdu o ovjeri potpisuje za notara kod kojega radi.
- (3) Notarski pomoćnik ne smije osobno potpisivati isprave nastale notarskom obradom, notarski potvrđene privatne isprave – solemnizirane isprave i notarske potvrde.
- (4) Za obavljanje poslova iz stavka (2) ovoga članka, notarski pomoćnik deponira potpis kod nadležnog suda.
- (5) Notarski pomoćnik je dužan za vrijeme svoje službe u notarskom uredu pridržavati se istih službenih i ostalih obveza koje važe za notara.
- (6) Odredbe članka 58. ovoga zakona na odgovarajući način važe i za notarskog pomoćnika. Danom stupanja na posao, notarski pomoćnik mora okončati eventualno postojeći drugi radni odnos.

Članak 33.
(Razrješenje notarskog pomoćnika)

- (1) Notarski pomoćnik može biti razriješen na osobni zahtjev.
- (2) Notarski pomoćnik može biti razriješen i na obrazložen zahtjev notara zbog smanjenja obima posla, povrede radne obveze ili povrede službene dužnosti.
- (3) Povrede službene dužnosti uredit će se propisom kojeg donosi Notarska komora uz suglasnost federalnog ministra.
- (4) O zahtjevima iz st. (1) i (2) ovoga članka rješenje o razrješenju pomoćnika notara donosi kantonalno ministarstvo.
- (5) Protiv rješenja iz stavka (3) ovoga članka može se izjaviti žalba federalnom ministru u roku od osam dana od dana prijema rješenja. Federalni ministar će odlučiti o žalbi u roku od 15 dana. Rješenje federalnog ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Članak 34.
(Plaća notarskog pomoćnika)

- (1) Notarski pomoćnik od dana stupanja na posao i za vrijeme trajanja službe ostvaruje primjerenu plaću, kao i ostala prava u svezi s radom kod notara.
- (2) Notarska komora će utvrditi propisom okvirna mjerila za određivanje plaća i naknada za rad notarskog pomoćnika i ostala pitanja iz radno – pravnog odnosa notarskog pomoćnika, uz prethodnu suglasnost federalnog ministra.

Članak 35.
(Stručni suradnik)

- (1) Notar može zaposliti stručnog suradnika sa položenim pravosudnim ispitom.
- (2) Stručni suradnik iz stavka (1) ovoga članka može potpisivati zabilježbe o ovjeri potpisa, zabilježbe o ovjeri rukopisa i prijepisa, sa napomenom da potvrdu o ovjeri potpisuje za notara kod kojega radi.
- (3) Za obavljanje poslova iz stavka (2) ovoga članka stručni suradnik deponira potpis kod nadležnog suda.
- (4) Stručni suradnici se upisuju u lmenik stručnih suradnika kod Notarske komore.

Članak 36.
(Notarski pripravnici)

- (1) U uredu notara mogu raditi osobe koje ispunjavaju uvjete iz članka 8. ovoga zakona, osim uvjeta iz točke f) članka 8. ovoga zakona, kao notarski pripravnici, koje se svojim radom osposobljavaju za polaganje pravosudnog ispita.
- (2) Notarski pripravnici se upisuju u lmenik notarskih pripravnika koji vodi Notarska komora.
- (3) Pripravnički staž notarskih pripravnika traje dvije godine.

Članak 37.
(Administrativni i drugi djelatnici)

U uredu notara pored pomoćnika notara, stručnih suradnika, notarskih pripravnika mogu se zaposliti i osobe na općim poslovima koje ispunjavaju uvjete iz članka 8.

ovoga zakona, osim uvjeta iz točke f) članka 8. ovoga zakona, te administrativni i drugi djelatnici.

Članak 38.
(Prava i obveze zaposlenih u uredu notara)

Prava i obveze iz radnog odnosa pomoćnika notara, stručnog suradnika, notarskog pripravnika, administrativnih i drugih djelatnika, uređuju se općim propisom o radu.

Članak 39.
(Mjesto obavljanja službe notara)

- (1) Notar obavlja službu u svom notarskom uredu.
- (2) Notar može imati jedan ured.
- (3) Notar može obaviti pojedine poslove izvan notarskog ureda ako je to propisano posebnim zakonom ili ako za to postoje opravdani razlozi (bolest stranke, sjednice poslovnih subjekata i sl.).
- (4) U općem poslovnom upisniku notar je obavezan u napomeni navesti da je notarski posao obavio izvan svoga ureda.

Članak 40.
(Radno vrijeme)

- (1) Radno vrijeme notara određuje odlukom kantonalni ministar.
- (2) Notar može, prema potrebi, službene radnje poduzimati i izvan utvrđenog radnog vremena.

Članak 41.
(Obveza poduzimanja službenih radnji)

Notar je obavezan poduzimati sve službene radnje iz nadležnosti utvrđenih zakonom i ne smije bez valjanog razloga odbiti poduzimanje službenih radnji.

Članak 42.
(Izuzeće notara)

- (1) Notar ne smije djelovati ako postoje sumnje u njegovu nepristranost. U pogledu izuzeća notara od poduzimanja službene radnje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 02/98, 48/99 i 61/22), koje se odnose na izuzeće neke službene osobe.
- (2) U slučaju sumnje o tome da li postoje razlozi za izuzeće, notar je obavezan odbiti poduzimanje službene radnje i o tome obavijestiti stranke i kantonalnog ministra.
- (3) O izuzeću notara, vršitelja dužnosti notara ili zamjenika notara odlučuje kantonalni ministar na prijedlog stranke ili notara.
- (4) Službene radnje, koje su protivno stavku (1) ovoga članka, poduzeli notar, vršitelj dužnosti notara ili zamjenik notara, ništave su.

Članak 43.
(Zabrana sudjelovanja)

Notar ne smije sudjelovati u aktivnostima pravnih osoba ili ortaklucima koji su nespojivi sa njegovom službom.

Članak 44.
(Odbijanje obavljanja službene radnje)

- (1) Notar je obvezan odbiti obavljanje službene radnje ako:
 - a) se radnja odnosi na pitanje koje ne spada u nadležnost notara,
 - b) je radnja nespojiva sa njegovom službom, naročito ako se njegovo sudjelovanje zahtijeva radi postizanja očito nedopuštenog ili neprimjerenog cilja,
 - c) utvrdi da je radnja prema zakonu nedopuštena, za koju sumnja da je stranka poduzima prividno ili da bi izbjegla zakonske obveze ili da bi protupravno oštetila treću osobu,
 - d) utvrdi da stranka nema poslovnu sposobnost ili iz drugog zakonskog razloga ne može punovažno zaključivati pravne poslove, ili ako zakonski zastupnik ili punomoćnik stranke nema poslovnu sposobnost ili ovlast za poduzimanje konkretnog pravnog posla,
 - e) raspolaže činjenicama da stranka nema ozbiljnu i slobodnu volju da zaključi određeni posao,
 - f) iz okolnosti slučaja i činjenica kojima raspolaže utvrdi da konkretan pravni posao neće proizvesti pravno dejstvo, da nije dopušten ili da je u suprotnosti sa prinudnim propisima, javnim poretkom ili dobrim običajima.
- (2) O razlozima odbijanja obavljanja službene radnje, notar je dužan, na zahtjev stranke, stranci uručiti pismeno obrazloženje i primjerak istog dostaviti Federalnom ministarstvu.
- (3) Notar ne smije kod zaključivanja pravnih poslova posredovati između stranaka niti u svezi s nekom službenom radnjom preuzeti jamstvo ili drugo osiguranje za stranku.
- (4) Notar je obvezan voditi računa da se osobe koje su kod njega zaposlene ne bave poslovima iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 45.
(Obveza čuvanja službene tajne)

- (1) Notar je obvezan čuvati kao službenu tajnu saznanja do kojih dođe u obavljanju svoje službe, osim ako iz zakona, volje stranaka ili sadržaja pravnog posla ne proizlazi nešto drugo.
- (2) Osobe zaposlene u uredu notara obvezne su čuvati službenu tajnu iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Obrazac izjave o obvezi čuvanja službene tajne notara i osoba zaposlenih u uredu notara propisuje Notarska komora.
- (4) Stranke mogu notara osloboditi obveze čuvanja službene tajne.
- (5) Obveza čuvanja službene tajne postoji i nakon prestanka službe notara.
- (6) Izuzetak od stavka (1) ovoga članka predstavlja postupanje notara po zahtjevu Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, tužiteljstva, suda ili drugog nadležnog organa za dostavu podataka ili dokumentacije sukladno zakonu.

Članak 46.
(Zajedničko obavljanje službe)

Notari koji su postavljeni u istom službenom sjedištu mogu se, uz suglasnost kantonalnog ministra, povezivati radi zajedničkog obavljanja službe i imati zajedničke prostorije (urede) za rad ako time nije ugroženo osobno obavljanje službe s osobnom odgovornošću, kao i neovisnost i nepristranost u radu notara.

Članak 47.
(Profesionalno obavljanje službe)

- (1) Notar ne može istovremeno biti odvjetnik.
- (2) Notar ne smije istovremeno biti u nekoj drugoj profesionalnoj službi ili imati neko drugo profesionalno zaposlenje.
- (3) Zabrana iz stavka (2) ovoga članka ne odnosi se na obavljanje službe izvršitelja testamenta, staratelja ili neke druge slične službe zasnovane na odluci nadležnog organa, kao i na obavljanje znanstvene, predavačke ili umjetničke djelatnosti, obavljanje dužnosti u organima Notarske komore, međunarodnim udrugama notara i u slučajevima obavljanja poslova u povjerenstvima za polaganje ispita ili u povjerenstvima za izbor.
- (4) Notar ne može obavljati dopunsku djelatnost u drugom organu, privrednom društvu ili drugoj pravnoj osobi koja ostvaruje dobit, niti može biti član uprave ili drugog organa u pravnoj osobi koja ostvaruje dobit, osim skupštine društva.

Članak 48.
(Odgovornost za štetu)

- (1) Notar je dužan nadoknaditi štetu koju je drugom prouzročio povredom svoje službene dužnosti.
- (2) Za prouzročenu štetu notar odgovara po općim pravilima za naknadu štete.
- (3) Notar odgovara i za štetu koju je u svezi s vršenjem notarske službe trećoj osobi prouzročio pomoćnik notara, stručni suradnik, notarski pripravnik ili druga osoba zaposlena u njegovom uredu.
- (4) U slučaju da oštećenoj osobi isplati naknadu štete koju je prouzročila osoba iz stavka (3) ovoga članka, notar ima pravo regresa sukladno zakonu.

Članak 49.
(Osiguranje od odgovornosti)

- (1) Notar je dužan prije početka rada osigurati se od odgovornosti za štetu koju bi mogao počinuti trećim osobama obavljanjem svoje službene dužnosti, a to osiguranje obuhvaća i osiguranje od odgovornosti za radnje pomoćnika notara, stručnog suradnika, notarskog pripravnika i drugih osoba zaposlenih u notarskom uredu.
- (2) U uvjetima osiguranja može se predvidjeti da štetu do određenog iznosa nadoknađuje notar izravno.
- (3) Osiguranje od odgovornosti vrši se na način da svaki notar zaključuje ugovor o osiguranju sa društvom za osiguranje i to osiguranje uredno i blagovremeno produžava, a osigurana suma iznosi najmanje 300.000 KM za svaki osigurani slučaj.

- (4) Uvjete osiguranja sporazumno utvrđuje osiguravajuće društvo i Notarska komora.
- (5) Smatrat će se da je notar zaključio ugovor o osiguranju od odgovornosti onog momenta kada ugovaratelji potpišu policu osiguranja ili listu pokrića.
- (6) Notarska komora može preuzeti osiguranje od odgovornosti svih notara u Federaciji, s tim što su u tom slučaju notari dužni Notarskoj komori plaćati naknadu za utvrđenu visinu osiguranja od odgovornosti.
- (7) Ako se u postupku utvrdi da je notar štetu trećim osobama počinio namjerno ili iz krajnje nepažnje, osiguravajuće društvo koje je nadoknadilo tu štetu ima pravo regresa prema odgovornom notaru.

Članak 50. (Pečati notara)

- (1) Notar ima po jedan pečat za otisak kemijskom bojom i za suhi otisak.
- (2) Izradu službenog pečata vrši ovlaštena pečatoreznica.
- (3) Ovlaštena pečatoreznica smije izraditi notarski službeni pečat samo uz predočenje povelje o imenovanju notara.
- (4) Evidenciju o pečatima notara vodi kantonalno ministarstvo.
- (5) Oblik, sadržaj, način izdavanja, korištenje, čuvanje i evidentiranje pečata i štambilja notara propisuje federalni ministar.

Članak 51. (Službeni potpis notara)

- (1) Notar je obvezan prije početka rada predsjedniku općinskog suda koji je nadležan za njegovo službeno sjedište dostaviti službeni potpis koji on upotrebljava prilikom poduzimanja službenih radnji i otiske pečata iz članka 50. ovoga zakona koje će ovjeriti predsjednik općinskog suda na čijem području notar ima svoje sjedište.
- (2) Ovjereni otisci pečata kao i potpis deponiraju se kod općinskog suda na čijem području notar ima sjedište.
- (3) Notar mora, uz potpis, navesti i svoje službeno svojstvo.

POGLAVLJE III. NADLEŽNOSTI NOTARA

Članak 52. (Poslovi notara)

- (1) Notar je nadležan:
 - a) vršiti notarsku obradu isprava,
 - b) vršiti notarsko potvrđivanje privatne isprave – solemnizacija,
 - c) vršiti i izdavati notarske potvrde, ovjere potpisa - rukoznaka, prijepisa i rukopisa.
- (2) Notar može obavljati i druge poslove koji su mu zakonom dopušteni.

Članak 53.
(Notarska obrada isprave)

Notarska obrada isprave znači da je ispravu u cijelosti sačinio notar sukladno odredbama čl. 60. do 76. ovoga zakona i time dokazuje u ispravi zapisane izjave koje su stranke dale pred notarom i koje su one svojim potpisom odobrile.

Članak 54.
(Ovjera i potvrda)

Ovjera i potvrda znači da je isprava sačinjena sukladno odredbama čl. 77. do 92. ovoga zakona.

Članak 55.
(Nalog suda ili drugog nadležnog organa)

- (1) Ukoliko je propisano posebnim zakonom, sud ili drugi organ vlasti mogu notaru, uz njegovu suglasnost, povjeriti vršenje poslova koji su u suglasnosti sa njegovom djelatnošću, a naročito:
 - a) popis i procjenu ostavinske imovine,
 - b) popis, procjene i javne prodaje (licitacije) pokretnih stvari i nepokretnosti u izvanparničnom postupku, naročito dobrovoljne prodaje,
 - c) dioba prodajne cijene u ovršnom postupku.
- (2) Notaru se može povjeriti i vršenje drugih poslova sukladno posebnom zakonu.

POGLAVLJE IV.
NOTARSKA OBRADA ISPRAVA, NOTARSKO POTVRĐIVANJE PRIVATNE ISPRAVE – SOLEMNIZACIJA I NOTARSKA POTVRDA

Članak 56.
(Pravni poslovi za koje je obvezna notarska obrada isprava i notarsko potvrđivanje privatne isprave – solemnizacija)

- (1) Pravni poslovi koji za svoju pravnu valjanost zahtijevaju notarsku obradu isprava odnose se na:
 - a) raspolaganje imovinom osoba kojima je poslovna sposobnost oduzeta ili ograničena sukladno zakonu kojim je regulirano obiteljsko pravo u Federaciji,
 - b) pravne poslove iz čl. 72, 73. i 74. ovoga zakona u kojima sudjeluje gluha, nijema, gluhonijema ili slijepa stranka koja je pismena, gluha, nijema, gluhonijema ili slijepa stranka koja je nepismena i stranka koja ne poznaje jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini,
 - c) ugovor o doživotnom izdržavanju.
- (2) Pravni poslovi koji za svoju pravnu valjanost zahtijevaju notarsku obradu isprave ili notarsko potvrđivanje privatne isprave – solemnizaciju a koje imaju svojstvo ovršnosti sukladno članku 75. stavak (2) ovoga zakona, odnose se na:
 - a) raspolaganje nepokretnom imovinom maloljetnih osoba,
 - b) ustupanje i raspodjelu imovine za života,
 - c) odricanje od naslijeđa koje nije otvoreno,
 - d) zasnivanje založnog prava na nekretninama,

- e) zasnivanje zemljišnog duga.
- (3) Pravni poslovi iz stavka (1) ovoga članka koji nisu sačinjeni u formi notarski obrađene isprave, ništavi su.
- (4) Pravni poslovi iz stavka (2) ovoga članka koji nisu sačinjeni u formi notarske obrađene isprave ili u formi notarski potvrđene privatne isprave – solemnizirane isprave, ništavi su.
- (5) Stranke imaju pravo zahtijevati notarsku obradu isprava i za druge pravne poslove, koji nisu navedeni u stavku (1) ovoga članka.

Članak 57.

(Notarsko potvrđivanje privatne isprave - solemnizacija i ovjera potpisa na privatnoj ispravi)

- (1) Za sve pravne poslove koji zahtijevaju upis u javne registre, izuzev poslova iz članka 56. ovoga zakona, stranka može zahtijevati od notara i:
 - a) potvrđivanje privatne isprave - solemnizaciju ili
 - b) ovjeru potpisa na privatnoj ispravi.
- (2) Ispravu iz stavka (1) točka a) ovoga članka, može sačiniti bilo koja poslovno sposobna osoba.
- (3) Isprava koju notar solemnizira sukladno stavku (1) točka a) ovoga članka ima snagu javne isprave i podobna je za upis u javne registre.
- (4) Isprava na kojoj notar ovjeri potpise stranaka iz stavka (1) točka b) ovoga članka nema snagu javne isprave, ali je samo takva isprava podobna za upis u javne registre.
- (5) U slučaju iz stavka (4) ovoga članka, nužno je da je potpise na privatnoj ispravi ovjerio notar sukladno odredbama članka 85. ovoga zakona i da su privatne isprave sačinjene od strane odvjetnika ili odvjetničkog društva koji je na privatnu ispravu stavio svoj službeni pečat na svaku stranicu, potpis i djelovodni broj.
- (6) Privatnu ispravu pored osoba iz stavka (5) ovoga članka, može sačiniti stranka koja sudjeluje u pravnom poslu u svoje ime ili u ime bračnog, odnosno izvanbračnog partnera ili srodnika po krvi u pravoj liniji do drugog stupnja uz uvjet da ima položen pravosudni ispit.
- (7) Dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka (6) ovoga članka, stranka je dužna predložiti notaru.

Članak 58.

(Ovlaštenje notara)

Ukoliko su stranke ugovorom ili po drugoj notarskoj ispravi odnosno prilikom potvrđivanja privatne isprave - solemnizacije, ovlastile notara da u njihovo ime izvrši određene radnje, takve radnje će notar izvršiti u granicama ovlasti iz notarske isprave, bez izdavanja posebne punomoći.

Članak 59.

(Upis u javne evidencije)

- (1) Notar će po službenoj dužnosti, u ime i za račun stranke, nakon zaključenja pravnog posla iz članka 56. ovoga zakona podnijeti zahtjev za upis u javne evidencije radi sprovođenja zaključenog pravnog posla, ako stranke nisu drukčije zahtijevale.

- (2) Kada stranka, i pored upozorenja, insistira da se ne izvrši upis u javne evidencije navedenog zaključenog pravnog posla, notar je dužan u notarski obrađenoj ispravi, odnosno na klauzuli o notarskom potvrđivanju privatne isprave -solemnizirane isprave, navesti da je stranku upozorio o mogućim posljedicama i da je isključiva odgovornost na ugovornim strankama.
- (3) Notar može i u drugim poslovima iz svoje nadležnosti, na zahtjev stranke, podnijeti zahtjev za upis u javne evidencije radi sprovođenja zaključenog pravnog posla.

POGLAVLJE V.

PRAVILA POSTUPKA O NAČINU POSLOVANJA NOTARA

Članak 60.

(Sadržaj izvornika notarski obrađene isprave)

- (1) Izvornik notarski obrađene isprave (u daljnjem tekstu: izvornik) mora sadržavati:
 - a) podatke o notaru koji sudjeluje u sastavljanju izvornika (prezime, ime i sjedište notara),
 - b) podatke o strankama (kod fizičkih osoba - prezime, ime, JMB, odnosno datum rođenja, ime jednog roditelja, zanimanje i adresa, odnosno kod pravnih osoba - firma, sjedište i zastupanje), te podatke o eventualnim svjedocima i tumačima/prevoditeljima,
 - c) način na koji je utvrđen identitet osoba iz točke b) ovoga stavka,
 - d) tekst pravnog posla s naznakom eventualnih punomoći i priloga,
 - e) napomenu da je izvornik strankama pročitao ili da je postupljeno po odredbama članka 72., članka 73. stavak (1) i članka 74. stavak (1) ovoga zakona,
 - f) dan, mjesec, godinu i mjesto čitanja izvornika,
 - g) potpis osoba iz toč. a) i b) ovoga stavka i pečat notara koji je sastavio izvornik.
- (2) Obrada i čuvanje osobnih podataka kod sastavljanja izvornika notarski obrađene isprave vrši se po pravilima zakona kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

Članak 61.

(Način pisanja izvornika)

- (1) Izvornici se moraju napisati jasno i čitko.
- (2) Skraćenice u izvorniku smiju se upotrebljavati samo ako su uobičajene ili općepoznate, s tim da se prazna mjesta u tekstu popunjavaju crtama.

Članak 62.

(Potpis i pečat)

- (1) Notar je obvezan izvornik svojeručno na njegovom kraju potpisati svojim potpisom i dodatkom "notar" i pored potpisa staviti otisak svog službenog pečata.
- (2) Na kraj izvornika, ali iznad potpisa notara, stavljaju se i potpisi stranaka i svjedoka ako su i oni sudjelovali u sastavljanju izvornika.

- (3) Ako stranka ne zna pisati, to će se u izvorniku naznačiti, a ako stranka ne može pisati, u izvorniku će se naznačiti i razlog zbog čega ne može pisati.

Članak 63.
(Izmjene i dopune i ispravka greške)

- (1) Ako se u izvorniku moraju izvršiti izmjene ili dopune, to će se učiniti na kraju izvornika, s tim što se mora navesti na koji se dio teksta izvornika izmjene ili dopune odnose.
- (2) Izmjene i dopune potpisat će stranke i notar ako su te izmjene i dopune unesene u izvornik nakon što je on potpisan.
- (3) Notar vrši ispravku očigledne greške nastale prilikom sastavljanja notarski obrađene isprave, po ovlaštenju ili na zahtjev stranke, bez prava na nagradu i naknadu za svoj rad.
- (4) Notar očigledne greške nastale prilikom sastavljanja notarskih isprava ispravlja notarskom zabilješkom bez prisustva stranaka, ako su ga one za to ovlastile.

Članak 64.
(Precrtavanje riječi)

- (1) U izvorniku se ne smije ništa brisati.
- (2) Ako treba neku riječ precrtati, to će se učiniti tako da ona ostane čitka, a broj precrtanih riječi napisat će se na kraju izvornika ili u posebnoj ispravi iz članka 63. stavak (4) ovoga zakona, s oznakom strane i reda izvornika i broja precrtanih riječi.
- (3) Napomenu iz stavka (2) ovoga članka stranke potpisuju po pravilima koja vrijede za potpisivanje izmjena i dopuna u izvorniku.

Članak 65.
(Postupak notarske obrade isprave)

- (1) U okviru postupka notarske obrade isprave notar mora provjeriti da li su stranke sposobne i ovlaštene za poduzimanje i zaključivanje pravnog posla.
- (2) Notar mora ispitati pravu volju stranaka, objasniti situaciju, stranke poučiti o pravnim posljedicama posla i njihove izjave jasno i nedvosmisleno pismeno sastaviti u obliku notarskog izvornika, pri tome pazeći da se isključe zabune i sumnje, kao i da neiskusne i neuke stranke ne budu oštećene.
- (3) Ukoliko osoba raspolaže imovinom čiji je vlasnik/suvlasnik i nalazi se u braku ili izvanbračnoj zajednici u vrijeme sačinjavanja notarske isprave, ta osoba je dužna saopćiti notaru i suugovaratelju da li je predmetna imovina stečena radom bračnih/izvanbračnih partnera.
- (4) U slučaju da osoba iz stavka (3) ovoga članka ne saopći notaru i suugovaratelju da je predmetna imovina stečena radom u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici ili izjavi da je imovina, u smislu primjene obiteljskog zakona, njena posebna imovina, odgovornost za raspolaganje tom imovinom snosi isključivo osoba koja je izvršila raspolaganje, a stjecatelj prava koji je postupao u dobroj vjeri smatra se savjesnim i zaključeni pravni posao proizvodi pravna dejstva.
- (5) Izvornik se mora strankama pročitati u prisutnosti notara, neposrednim pitanjima notar se uvjerava da sadržaj izvornika odgovara volji stranaka, nakon

čega stranke moraju odobriti i svojeručno potpisati taj izvornik, a u izvorniku se mora, prije potpisa stranaka, konstatirati da se tako postupilo.

- (6) Prilozi se također moraju uvijek pročitati, osim ako se stranke ne odreknu tog prava i izjave da su upoznate sa sadržajem priloga, što se bilježi u izvorniku, a sačinjavanje izvornika može se vršiti samo onda kada su prilikom čitanja izvornika prilozi na raspolaganju strankama.

Članak 66.

(Obveza upozoravanja i pouke)

- (1) Ako stranke hoće da se u izvornik unesu nejasne, nerazgovijetne ili dvosmislene izjave koje bi mogle dovesti do spora, ili ne bi imale namjeravani učinak, ili ne bi mogle proizvesti željeni pravni učinak, ili bi se opravdano moglo smatrati da im je svrha da se neka od stranaka ošteti, notar će upozoriti na to stranke i dati im odgovarajuće pouke.
- (2) Ako stranke ostanu kod izjava iz stavka (1) ovoga članka, notar je obvezan odbiti sačinjavanje isprave i o tome sačiniti službenu zabilješku koju zadržava u svojoj arhivi.
- (3) Primjerak službene zabilješke iz stavka (2) ovoga članka notar predaje strankama i dostavlja Notarskoj komori.

Članak 67.

(Utvrđivanje identiteta)

- (1) Ako notar ne poznaje stranke osobno i po imenu, njihov identitet utvrdit će osobnom kartom ili putovnicom, ili drugim osobnim dokumentom. Ako ni to nije moguće, njihov identitet mora posvjedočiti koji drugi notar ili dva svjedoka.
- (2) U izvorniku notar će navesti da li poznaje stranke, odnosno na koji je način utvrdio njihov identitet, uz točno navođenje imena, zanimanja i prebivališta svjedoka, datuma i broja isprave upotrijebljene za utvrđivanje identiteta i organa vlasti koji je tu ispravu izdao.

Članak 68.

(Pozivanje svjedoka)

- (1) Dva svjedoka su potrebna pri sastavljanju notarskog izvornika ako je neka od stranaka nepismena.
- (2) U ostalim slučajevima ovisit će od notara i stranaka da li će pri sastavljanju notarskog izvornika biti pozvani svjedoci.
- (3) Umjesto dva svjedoka, može se pozvati drugi notar.

Članak 69.

(Svojstvo svjedoka)

- (1) Svjedoci moraju biti punoljetni i znati jedan od službenih jezika, s tim da jedan od svjedoka mora znati čitati i pisati na jednom od službenih jezika.
- (2) Identitet svjedoka utvrđuje se na način predviđen u odredbama članka 67. ovoga zakona.

Članak 70.
(Osobe koje ne mogu biti svjedoci)

Svjedoci ne mogu biti:

- a) osobe koje ne mogu valjano svjedočiti uslijed svojih duševnih ili tjelesnih nedostataka,
- b) osobe koje su zaposlene kod notara koji obavlja službenu radnju,
- c) osobe koje mogu imati neku korist od posla čijem zaključivanju svjedoče,
- d) osobe koje su sa strankom ili s osobom koja bi nakon notarske radnje trebala dobiti neku korist, ili sa samim notarom u odnosu zbog kojeg se može tražiti izuzeće notara.

Članak 71.
(Prisutnost svjedoka)

- (1) Ako zakonom nije drukčije određeno, svjedoci ili drugi notar moraju biti prisutni najkasnije kada notar čita strankama izvornik i kada ga oni potpisuju.
- (2) Ako to stranke zahtijevaju, svjedoci mogu biti, ako nešto drugo nije za pojedine slučajeve određeno, isključeni za vrijeme čitanja izvornika, ali u tom slučaju stranke moraju potpisati izvornik u prisutnosti svjedoka i izjaviti da su izvornik pročitale ili da im je bio pročitao i da odgovara njihovoj volji što se naznačuje u notarskom izvorniku.

Članak 72.
(Gluha, nijema ili gluhonijema stranka koja je pismena)

- (1) Gluha stranka koja zna čitati mora sama pročitati izvornik i izričito izjaviti da ga je pročitala i da odgovara njenoj volji.
- (2) Nijema ili gluhonijema stranka koja zna čitati i pisati mora na izvorniku svojeručno napisati da ga je pročitala i da ga odobrava, a izjave se moraju unijeti u izvornik ispred potpisa.
- (3) U izvorniku se obvezno upisuje da se postupilo prema odredbama st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 73.
(Gluha, nijema, gluhonijema ili slijepa stranka koja je nepismena)

- (1) Ako gluha stranka ne zna čitati ili ako nijema ili gluhonijema stranka ne zna čitati i pisati, mora se osim svjedoka pozvati i jedna osoba od njenog povjerenja koja se s njom može znakovnim jezikom sporazumjeti.
- (2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka ima svojstvo svjedoka i ne mora znati čitati i pisati, a može biti u srodstvu s gluhom, nijemom ili gluhonijemom strankom, ako nije osobno zainteresirana u pravnom poslu koji je predmet izvornika.
- (3) Ako je neka od stranaka slijepa, gluha ili nijema, svjedoci moraju biti prisutni kada stranke daju izjavu o raspolaganjima koja će se unijeti u izvornik, prilikom čitanja cijelog izvornika strankama, ili kada ga oni sami čitaju, te onda kada stranke izjavljuju svoj pristanak i kad potpisuju izvornik što se naznačuje u izvorniku.

- (4) Notar se mora uvjeriti da li se osoba od povjerenja zna putem znakovnog jezika sporazumjeti s gluhom, nijemom ili gluhonijemom strankom i u izvorniku navesti da se u to uvjerio.

Članak 74. (Tumač)

- (1) Ako koja od stranaka ne zna jedan od službenih jezika, mora se pozvati tumač, a u izvorniku će se naznačiti da se tako postupilo.
- (2) Tumač mora biti osoba koja ima status ovlaštenog sudskog tumača.
- (3) Kad je tumač potreban, notar će nastojati preko njega saznati pravu volju stranaka, i prema toj volji na jednom od službenih jezika sačinjava izvornik, koji će tumač prevesti strankama, a ako to stranka traži, napisat će se prijevod izvornika na jezik stranke i priložiti uz izvornik.
- (4) Notar treba upozoriti stranke da mogu zahtijevati prijevod u pisanoj formi i prilaganje uz izvornik, a u izvorniku treba biti navedeno da se ovako postupilo i da li su se stranke odrekle tog prava.

Članak 75. (Ovršna isprava)

- (1) Notarski obrađena isprava je ovršna isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi i ako sadrži izjavu dužnika o tome da se na temelju te isprave može radi ostvarenja dužne činidbe, nakon dospelosti obveze, neposredno provesti prinudna ovrha.
- (2) Notarski potvrđena privatna isprava – solemnizirana isprava je ovršna isprava ako je sačinjena od strane odvjetnika ili odvjetničkog društva koji je na privatnu ispravu stavio svoj službeni pečat, potpis i djelovodni broj ili koja je sačinjena od osobe koja je stranka u pravnom poslu ili srodnik te stranke po krvi u pravoj liniji do drugog stupnja odnosno njen bračni ili izvanbračni partner, a ima položen pravosudni ispit, o čemu je dužna dostaviti dokaze, i ukoliko je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi i ako sadrži izjavu dužnika o tome da se na temelju te isprave može radi ostvarenja dužne činidbe, nakon dospelosti obveze, neposredno provesti prinudna ovrha.
- (3) Na temelju notarski obrađene ovršne isprave i notarski potvrđene privatne isprave - solemnizirane isprave, na temelju koje je u zemljišnim knjigama na nekretninama upisano založno pravo ili zemljišni dug, može se u svrhu plaćanja osigurane tražbine neposredno nakon dospelosti, zahtijevati ovrha na toj nekretnini, ako je dužnik u navedenoj ispravi na to izričito pristao.
- (4) Za ovršnost isprava iz st. (1) i (2) ovoga članka nije potrebna nikakva aktivnost ovršnog suda.
- (5) Ako obveza ovisi od nastupanja uvjeta ili proteka roka, za ovršnost notarski obrađene, odnosno notarski potvrđene privatne isprave - solemnizirane isprave, nastupanje uvjeta ili roka dokazuje se javnom ispravom ili prema zakonu ovjerenom ispravom potpisanom od stranaka. Ako se nastupanje uvjeta i protek roka ne može dokazati na prednji način, onda se isto dokazuje pravomoćnom odlukom donesenom u parničnom postupku kojom se utvrđuje nastupanje uvjeta ili protek roka.
- (6) Za ovršnost isprava iz stavka (2) ovoga članka, odgovara osoba koja je sačinila ispravu.

Članak 76.
(Pobijanje ovrhe)

Ovrha isprava iz članka 75. st. (1) i (2) ovoga zakona, može se pobijati po odredbama zakona kojim je reguliran ovršni postupak.

POGLAVLJE VI.
POSTUPAK POTVRĐIVANJA PRIVATNE ISPRAVE - SOLEMNIZACIJA

Članak 77.
(Klauzula o solemnizaciji)

- (1) Potvrđivanje privatne isprave – solemnizacija vrši se stavljanjem klauzule o solemnizaciji koja je uvjet da bi isprava imala snagu javne isprave.
- (2) Klauzulom o solemnizaciji notar potvrđuje da je strankama ili ovlaštenom punomoćniku stranaka pročitana isprava, da su one izjavile da ta isprava u svemu i potpuno odgovara njihovoj volji i da su je svojeručno potpisale.

Članak 78.
(Sadržina klauzule o solemnizaciji)

- (1) Klauzula o solemnizaciji sadrži:
 - a) ime i prezime notara, naznaku da postupa u svojstvu notara i podatke o sjedištu,
 - b) podatke o strankama (kod fizičkih osoba - prezime, ime, JMB, odnosno datum rođenja, ime jednog roditelja, zanimanje i adresa, odnosno kod pravnih osoba - firma, sjedište i zastupanje), te podatke o eventualnim svjedocima i tumačima/prevoditeljima,
 - c) način na koji je utvrđen identitet stranaka,
 - d) ime, prezime, datum rođenja i adresu prebivališta zastupnika i način na koji je utvrđen njegov identitet i ovlast za zastupanje,
 - e) ime i prezime i adresu prebivališta svjedoka, prevoditelja i tumača ako su sudjelovali u postupku potvrđivanja privatne isprave - solemnizacije i podatke o načinu utvrđivanja njihovog identiteta,
 - f) izjavu notara da je strankama u njegovoj prisutnosti pročitana isprava, da su one usmeno izjavile da je njihova volja u svemu vjerno unesena i da su svojeručno potpisale ispravu,
 - g) označenje isprava koje se prilažu klauzuli o solemnizaciji, kao što su punomoći, izvadci iz matičnih knjiga, katastra nepokretnosti, zemljišnih i drugih javnih knjiga,
 - h) datum potvrđivanja privatne isprave - solemnizacije,
 - i) mjesto potvrđivanja privatne isprave - solemnizacije, ako se potvrđivanje privatne isprave - solemnizacija vrši izvan notarskog ureda,
 - j) izjavu da su stranke, a kad je potrebno i drugi sudionici, poučeni o sadržini i pravnim posljedicama pravnog posla, kao i izjavu da su stranke upozorene da su njihove izjave nejasne, nerazumljive ili dvosmislene, kao i da su i poslije upozorenja pri takvim izjavama ostale,
 - k) broj pod kojim je potvrđivanje privatne isprave - solemnizacija zavedena u opći poslovni upisnik,
 - l) potpis i pečat notara.

- (2) Klausula o solemnizaciji privatne isprave koja ne sadrži podatke određene u stavku (1) toč. a), b), d), f), h), j), k) i l) ovoga članka nema svojstvo niti pravno dejstvo javne isprave.

Članak 79.
(Stavljanje klauzule o solemnizaciji)

- (1) Klausula o solemnizaciji privatne isprave stavlja se na poseban list koji se povezuje s podnesenom ispravom jamstvenikom, a oba kraja jamstvenika pričvršćuju se pečatnim voskom ili naljepnicom i ovjeravaju pečatom notara.
- (2) Ako se podnesena isprava sastoji od više listova, notar povezuje klauzulu o solemnizaciji sa svim listovima i u klauzuli naznačava od koliko listova i stranica se sastoji podnesena isprava.
- (3) Sa primjerkom podnesene isprave koji zadržava kod sebe, notar povezuje jedan primjerak klauzule o solemnizaciji i sve isprave koje su priložene klauzuli o solemnizaciji, koji se čuvaju sukladno članku 108. ovoga zakona.
- (4) Notar je dužan izdati po jedan primjerak potvrđene privatne isprave - solemnizirane isprave svakoj osobi koja je sudjelovala u pravnom poslu.

Članak 80.
(Potvrđivanje privatne isprave - solemnizacija)

- (1) Notar vrši potvrđivanje privatne isprave – solemnizaciju isprave ako je otisnuta na papiru, napisana sukladno službenoj uporabi jezika i pisma i čije su margine dovoljno široke da se može povezati jamstvenikom.
- (2) Notar neće potvrditi privatnu ispravu - solemnizirati u kojoj su pojedina mjesta ispravljena, preinačena, brisana, precrtana, umetnuta ili dodana, odnosno koja je pocijepana, oštećena ili sumnjiva po svome vanjskom obliku.
- (3) Ako se podnesena isprava sastoji iz više listova koji su otisnuti jednostrano, notar je dužan to napomenuti u klauzuli o solemnizaciji.

Članak 81.
(Ispitivanje uvjeta za poduzimanje pravnog posla)

- (1) U postupku potvrđivanja privatne isprave - solemnizacije isprave o pravnom poslu, notar ispituje da li stranke imaju pravnu i poslovnu sposobnost koja se traži za poduzimanje tog posla i da li su ovlaštene poduzimati pravni posao.
- (2) Notar će postupiti na način propisan stavkom (1) ovoga članka i kada u postupku za potvrđivanje privatne isprave - solemnizacije sudjeluju zastupnik ili punomoćnik, pri čemu ispituje i da li je zastupnik, odnosno punomoćnik poslovno sposoban i ovlašten poduzimati odnosni pravni posao.
- (3) Ako utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz st. (1) i (2) ovoga članka, notar će službenom zabilješkom odbiti potvrđivanje privatne isprave - solemnizaciju, o čemu će se voditi službena evidencija.

Članak 82.
(Potvrde i ovjere)

- (1) O stvarima koje su regulirane u čl. 82. do 91. ovoga zakona notar izdaje potvrde ili vrši ovjere.

- (2) Ako odredbama čl. 82. do 91. ovoga zakona nije propisano ništa drugo, kod potvrda i ovjera je, umjesto izvornika u smislu članka 61. ovoga zakona, dovoljna isprava koja mora sadržavati svjedočenje notara, njegov potpis, pečat, kao i mjesto i datum izdavanja.

Članak 83. (Ovjera prijepisa)

- (1) Notar će ovjeriti samo prijepis koji je sačinjen u notarskom uredu, odnosno sačinjen uz pomoć aparata za fotokopiranje u notarskom uredu. S prijepisom je izjednačena fotokopija isprave.
- (2) Prijepis se mora slagati s ispravom i u pravopisu, interpunkciji i skraćivanju riječi.
- (3) Ako su u ispravi neka mjesta preinačena, brisana, precrtana, umetnuta ili dodana, mora se to u ovjeri navesti. U ovjeri će se navesti je li isprava poderana, oštećena, ili inače po vanjskom obliku očito sumnjiva, osim ako to već nije vidljivo iz samog prijepisa ili fotokopije.
- (4) Notar mora točno usporediti prijepis s ispravom i ako utvrdi da se slaže, potvrdit će to na samom prijepisu, a uz to će navesti da je to prijepis isprave koju je stranka označila kao izvornik/original, ili da je to prijepis ovjerenog ili običnog prijepisa isprave, da li je i kako taksiran, da li je pisan rukom ili strojem ili kojim drugim mehaničkim ili kemijskim sredstvom, olovkom ili perom, i gdje se, po njegovom znanju ili po tvrdnji stranke, nalazi izvornik, a ako ga je stranka donijela, ime, prezime i prebivalište te stranke.
- (5) Ako se na ispravi nalazi neka primjedba ili klauzula ona se unosi u prijepis.
- (6) Kada se ovjerava prijepis jednog dijela isprave ili izvod iz koje isprave, u prijepisu se mora jasno naznačiti koji su dijelovi isprave ostali neprepisani.

Članak 84. (Ovjera izvoda iz trgovačkih ili poslovnih knjiga)

Pri ovjeri izvoda iz trgovačkih ili poslovnih knjiga notar će usporediti izvod s odnosnim stavkama izvorne knjige i napisat će na izvodu klauzulu ovjere s primjedbom da se izvod potpuno slaže s odgovarajućim stavkama izvorne knjige. U izvodu će se naznačiti datum pregleda trgovačke, odnosno poslovne knjige.

Članak 85. (Ovjera potpisa)

- (1) Notar može potvrditi da je stranka u njegovoj prisutnosti svojeručno potpisala pismeno, ili svoj potpis odnosno rukoznak na njega stavila, ili da je potpis koji je već na pismenu pred njim priznala kao svoj potpis.
- (2) Identitet stranke mora se utvrditi sukladno odredbama članka 67. ovoga zakona.
- (3) Potvrda iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati i naznaku na koji je način utvrđen identitet stranaka i dodatak da je potpis istinit, te datum, potpis i službeni pečat notara, broj općeg poslovnog upisnika ovjera, kao i druge podatke utvrđene ovim zakonom i podzakonskim aktima.

- (4) Notar ne odgovara za sadržaj privatne isprave na kojoj je ovjerio potpis, s tim da je dužan provjeriti pismeno samo u smislu da li po zakonu postoje razlozi za odbijanje vršenja službene radnje.
- (5) Ukoliko su ispunjeni uvjeti iz stavka (4) ovoga članka, notar može ovjeriti i potpis na pismenu koje nije sastavljeno na službenom jeziku.
- (6) Ako je stranka slijepa ili ako ne zna čitati, notar će joj pročitati pismeno prije nego što ovjeri potpis, a ako notar ne zna jezik na kome je pismeno napisano, pismeno će pročitati sudski tumač, što će se navesti u ovjeri.
- (7) Ako se ovjerava potpis osobe kao zastupnika pravne osobe ili organa, notar može u ovjeri potvrditi da se ta osoba potpisala za pravnu osobu ili organ samo ako je notar prethodno utvrdio da je ta osoba ovlaštena to učiniti.

Članak 86.

(Potvrda o vremenu predočavanja pismena)

- (1) Vrijeme kada je pismeno notaru ili u njegovoj prisutnosti nekoj drugoj osobi predočeno potvrdit će se na samom pismenu uz točnu naznaku dana, mjeseca, godine, a ako to stranka zahtijeva i sata.
- (2) Ako to stranka zahtijeva, utvrdit će se i identitet osobe koja je pismeno predočila i osobe kojoj je pismeno predočeno. U potvrdi će se naznačiti na koji je način utvrđen identitet tih osoba.

Članak 87.

(Potvrda o životu neke osobe)

- (1) Notar može potvrditi da je neka osoba živa, ako je osobno i po imenu poznaje ili ako je njen identitet utvrdio na način predviđen u odredbama članka 67. ovoga zakona.
- (2) U izvorniku isprave koja će se stranci izdati potvrdit će se da je ta osoba bila pred notarom, uz naznaku dana, mjeseca i godine, a na zahtjev stranke, i sata, kada se to dogodilo i kako je utvrđen njen identitet.

Članak 88.

(Potvrda o ovlaštenju za zastupanje)

- (1) Notar je ovlašten izdati potvrdu o ovlaštenju za zastupanje ako to ovlaštenje proizlazi iz registra poslovnih subjekata ili drugog registra. Takva potvrda ima istu dokaznu snagu kao i potvrda registarskog suda.
- (2) Notar će potvrdu iz stavka (1) ovoga članka izdati samo ako je prethodno obavio uvid u registar ili ovjereni izvod iz registra. U potvrdi će se naznačiti dan uvida u registar, odnosno dan izdavanja izvoda iz registra.

Članak 89.

(Potvrde o drugim činjenicama iz registra)

- (1) Notar može izdati potvrdu o postojanju ili sjedištu neke pravne osobe, o statusnim promjenama ili drugim pravno važnim činjenicama, ako one proizlaze iz javnog registra.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka notar je dužan postupati na način koji je propisan u članku 82. stavak (2) ovoga zakona.

Članak 90.
(Potvrđivanje zaključaka organa pravne osobe)

- (1) Ako je notar pozvan da potvrdi zaključke skupštine ili sjednice nekog drugog organa pravne osobe, u zapisnik će unijeti dan i vrijeme sjednice, opisati sve što se u njegovoj prisutnosti događalo, predlagalo i izjavilo ukoliko je to važno za prosuđivanje pravilnosti postupka, a posebno zaključke donesene na sjednici. On će potvrditi i sve drugo što je zakonom propisano.
- (2) Zapisnik iz stavka (1) ovoga članka potpisat će i osoba koja je predsjedavala sjednici.
- (3) Na zahtjev se može utvrditi i identitet predsjednika i drugih osoba koje su bile prisutne sastanku, a u zapisniku će se navesti kako je njihov identitet utvrđen.

Članak 91.
(Potvrda drugih činjenica)

- (1) Na zahtjev zainteresiranih osoba notar može potvrditi i činjenice koje su se dogodile u njegovoj prisutnosti, poput rasprava o ponudama, licitacije, žrijebanja ili izjave osoba o činjenicama i stanjima za koje je notar sam ili uz sudjelovanje stručnih osoba saznao.
- (2) O potvrđivanju činjenica iz stavka (1) ovoga članka notar će sačiniti izvornik u kome će se navesti mjesto, vrijeme, imena i adrese stranaka i drugih sudionika, te točan opis onoga što se u njegovoj prisutnosti dogodilo ili što je inače utvrdio.
- (3) Izvornik iz stavka (2) ovoga članka potpisuju svi sudionici, a ako koji od sudionika odbije potpisati izvornik, notar će to naznačiti u izvorniku.
- (4) U izvorniku iz stavka (2) ovoga članka posebno će se naznačiti kako je utvrđen identitet stranaka na koje se potvrda odnosi.

Članak 92.
(Postupak sačinjavanja, potvrđivanja privatne isprave – solemniziranja isprave i izdavanja notarskih isprava)

Način pisanja, označavanja, uvezivanja i obilježavanja isprava od više stranica, izdavanje notarskih isprava, korigiranje grešaka, postupak zamjene notarskih isprava, kao i druga pitanja koja su od značaja za važenje notarskih isprava propisuju se podzakonskim aktom koji donosi federalni ministar.

Članak 93.
(Propisi o sudskom postupku)

Odredbama čl. 82. do 91. ovoga zakona ne dira se u propise kojima se uređuje nadležnost i postupak sudova za poduzimanje radnji na koje se te odredbe odnose.

Članak 94.
(Čuvanje i izdavanje izvornika isprava)

- (1) Isprava koju je sukladno ovome zakonu sačinio notar predstavlja izvornik isprave koju notar čuva u svojoj arhivi. U toj arhivi notar čuva i sve druge isprave koje, sukladno zakonu, sačini u vršenju službe notara.
- (2) Iznimka od stavka (1) ovoga članka je:

- a) testament sačinjen kod notara, koji notar predaje zavještatelju u izvorniku na njegov zahtjev ili za potrebe ostavinskog postupka nakon smrti zavještatelja, a za zbirku isprave notar će sačiniti otpravak izvornika testamenta i zabilješku o uručenju izvornika testamenta,
 - b) izvornik notarski obrađenog temeljnog ugovora i izvornike aneksa temeljnog ugovora notar je dužan izdati za potrebe izdavanja otpravka izvornika u svrhu ovrhe na zahtjev notara koji je posljednji sačinio aneks ugovora, a za zbirku isprava notar će sačiniti otpravak izvornika ugovora ili aneksa i zabilješku o uručenju izvornika.
- (3) Izvornik notarski obrađene isprave može se izdati i stranci ako dokaže da joj je neophodna za ostvarivanje prava u inozemstvu po propisima strane države.
 - (4) U slučaju izdavanja izvornika notarski obrađene isprave, notar će za zbirku isprava sačiniti otpravak izvornika i priložiti javnu ispravu koja predstavlja pravni temelj izdavanja i zabilješku o uručenju izvornika, a otpravak izvornika stupa na mjesto izvornika notarski obrađene isprave.

Članak 95. (Otpravak izvornika)

- (1) Kad notar sačini izvornik, obavezan je strankama izdati otpravak izvornika bez priloga.
- (2) Ukoliko su u pitanju pravni poslovi čiji je predmet prijenos ili stjecanje prava na nekretninama, notar ima obvezu primjerak otpravka izvornika dostaviti Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine radi utvrđivanja i naplate poreza.
- (3) Otpravak mora po obliku, formi, sadržaju i drugim pitanjima u cjelini odgovarati izvorniku, mora biti označen kao otpravak i u pravnom prometu zamjenjuje izvornik.

Članak 96. (Izdavanje otpravka izvornika)

- (1) Ako u izvorniku nije nešto drugo određeno, otpravak izvornika se može izdati samo:
 - a) osobama koje su pravni posao sadržan u ispravi zaključile u svoje ime,
 - b) osobama u ime kojih je taj pravni posao zaključen,
 - c) osobama u korist kojih je taj pravni posao zaključen,
 - d) pravnim nasljednicima osoba iz toč. a) do c) ovoga stavka,
 - e) punomoćnicima osoba iz stavka (1) toč. a) do d) ovoga članka.
- (2) Ako su zbog prestanka rada notara notarske isprave, drugi spisi i dokumentacija predati na čuvanje sudu ili drugom organu ili drugom notar, izdavanje isprava iz stavka (1) ovoga članka vrše ti organi, odnosno notar kod kojih se nalaze na čuvanju ti spisi, a za vrijeme rada zamjenika, odnosno vršitelja dužnosti notara, isprave izdaje zamjenik, odnosno vršitelj dužnosti notara.

Članak 97. (Otpravak izvornika u svrhu ovrhe)

- (1) Otpravak izvornika u svrhu ovrhe izdaje se osobama koje su u izvorniku

označene kao povjeritelji, odnosno njihovim pravnim nasljednicima, pod uvjetom da je dokazano ispunjenje uvjeta za ovršnost izvornika sukladno članku 75. ovoga zakona.

- (2) O ovršnom izvorniku može se, osim u slučajevima predviđenim u stavku (3) ovoga članka, izdati samo jedan otpravak izvornika u svrhu ovrhe.
- (3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, ponovni otpravak izvornika u svrhu ovrhe još neovršenog otpravka izvornika iz stavka (1) ovoga članka može se izdati samo:
 - a) ako sve osobe iz članka 96. stavak (1) toč. a) i b) ovoga zakona ili njihovi pravni nasljednici na to pristanu, gdje pristanak mora biti notarski obrađen bilješkom na samom izvorniku koji je potpisala stranka, ili posebnom ovjerenom ispravom koja će se priložiti uz izvornik,
 - b) ako je ranije izdati otpravak izvornika zbog nekog nedostatka vraćen notar u ili ako je uništen, oštećen ili na drugi način postao neupotrebljiv,
 - c) ako sud na čijem području notar ima svoje sjedište, na prijedlog stranke, naredi da mu se izda ponovni otpravak izvornika, a takvu će naredbu sud izdati ako stranka učini vjerojatnim da joj je potreban ponovni otpravak izvornika.

Članak 98.

(Sadržina otpravka izvornika u svrhu ovrhe)

- (1) Otpravak izvornika u svrhu ovrhe sastoji se od štambilja i klauzule (potvrde).
- (2) Notar na prvoj strani u gornjem desnom kutu stavlja štambilj kojim označava otpravak izvornika u svrhu ovrhe.
- (3) Notar na posljednjoj strani potvrđuje da otpravak izvornika u svrhu ovrhe po obliku, formi, sadržaju i drugim pitanjima u cjelini odgovara izvorniku koji u pravnom prometu zamjenjuje izvornik, uz napomenu da je sačinjen za povjeritelja.
- (4) Uz potpis i službeni pečat notara na potvrdi, koji se nalaze na posljednjoj strani, mora biti naznačeno mjesto i datum izdavanja otpravka izvornika u svrhu ovrhe.
- (5) Ovako sačinjen otpravak izvornika u svrhu ovrhe predstavlja ovršnu ispravu.
- (6) Ako se radi o notarski obrađenoj ispravi koja se sastoji od temeljnog ugovora i aneksa, na temeljni ugovor koje je sačinio jedan notar izdaje se samo jedan otpravak izvornika u svrhu ovrhe.
- (7) Ako se radi o notarski obrađenoj ispravi koja se sastoji od temeljnog ugovora i aneksa, na temeljni ugovor u čijoj obradi je sudjelovalo više notara otpravak izvornika u svrhu ovrhe izdaje notar koji je sačinio posljednji aneks ugovora.

Članak 99.

(Prijepisi izvornika)

- (1) Ako u samom izvorniku nije nešto drugo određeno, ovjereni i obični prijepisi izvornika o pravnim poslovima među živima mogu se izdavati:
 - a) strankama,
 - b) pravnim nasljednicima osoba iz tog pravnog posla,
 - c) osobama koje imaju na zakonu utemeljen pravni interes u svezi s tim pravnim poslom,
 - d) državnim organima koja imaju zakonske ovlasti da zahtijevaju uvid ili prijepis izvornika i

- e) punomoćnicima osoba iz stavka (1) toč. a) do d) ovoga članka.
- (2) Osobama iz stavka (1) ovoga članka dopustit će se da mogu u svaka doba razgledati te isprave.
 - (3) Ovjerene i obične prijepise izvornika iz stavka (1) ovoga članka, notar je obvezan izdati bez priloga.
 - (4) U slučaju da notar odbije izdati prijepis izvornika osobama iz stavka (1) ovoga članka, notar će o tome donijeti rješenje protiv koga se u roku od osam dana može izjaviti žalba kantonalnom ministarstvu.
 - (5) Rješenje kantonalnog ministarstva po žalbi iz stavka (3) ovoga članka je konačno i protiv njega se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom.

Članak 100.

(Opravak ili prijepis izvornika izjava posljednje volje)

Opravci ili prijepisi izvornika koji se odnose na izjavu posljednje volje ili odredbe za slučaj smrti koje je sastavio notar ili koje su njemu pismeno predate, ako u izvorniku nije što drugo određeno, mogu se izdati samo ostavitelju dok živi ili osobi koju on na to izričito ovlasti ovjerenom punomoći. Poslije smrti ostavitelja takvi se opravci ili prijepisi izvornika mogu izdati samo poslije proglašenja odluke posljednje volje. Dan proglašenja odluke posljednje volje zabilježiti će se na opravku ili na prijepisu izvornika.

Članak 101.

(Elektronski pravni promet i elektronski dokumenti)

- (1) Notarske potvrde i ovjere u smislu članka 82. ovoga zakona, prijepisi notarskih isprava, zahtjevi (prijave), ostale izjave kao i dokazi o drugim preduvjetima za upis u javne registre mogu se sačinjavati kao elektronski dokumenti sukladno Zakonu o elektronskom dokumentu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 55/13), kao i zakonu kojim se uređuje elektronski potpis.
- (2) Notarska komora će uz suglasnost federalnog ministra donijeti podzakonski akt kojim će bliže regulirati daljnje uvjete, način, kao i druga pitanja od značaja za elektronsku komunikaciju notara s javnim registrima.

Članak 102.

(Postupak pravne zaštite)

- (1) Ako notar nije poduzeo traženu službenu radnju, ako traženu radnju u sadržajnom ili formalnom pogledu nije poduzeo sukladno ovome zakonu ili ako odugovlači s njenim poduzimanjem, nezadovoljna stranka ima pravo pritužbe kantonalnom ministarstvu.
- (2) Postupajući po pritužbi, kantonalni ministar donosi rješenje u roku od 30 dana od dana prijema pritužbe.
- (3) Rješenje iz stavka (2) ovoga članka dostavlja se notaru i stranci.
- (4) Rješenje iz stavka (2) ovoga članka je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Članak 103.
(Čuvanje i predaja isprava)

- (1) Notar je dužan preuzeti na čuvanje isprave svih vrsta, s tim što je ovlašten odbiti preuzeti na čuvanje onu ispravu za koju ocijeni da postoje opravdani razlozi za takvu odluku.
- (2) O preuzimanju isprava sačinjava se potvrda u kojoj se navodi mjesto i vrijeme preuzimanja isprave, prezime i ime, zanimanje i adresa onoga tko je ispravu predao, oznaka položene isprave i kome je treba izdati.
- (3) Potvrdu iz stavka (2) ovoga članka potpisuje osoba koja je ispravu predala i notar, a na potvrdu će notar staviti svoj službeni pečat.
- (4) Ako se isprava pošalje notar u pismom, o tome će se sačiniti potvrda sukladno st. (2) i (3) ovoga članka, a pismo zamjenjuje potpis osobe koja je ispravu predala.
- (5) Notar će o preuzimanju isprave izdati potvrdu, a ako je isprava poslana poštom, potvrda će se poštom poslati pošiljatelju.
- (6) Notar je dužan utvrditi identitet osobe kojoj predaje ispravu sukladno odredbama članka 67. ovoga zakona, a primatelj je dužan potvrditi prijem isprave svojim potpisom na potvrdu.

Članak 104.
(Čuvanje gotovoga novca i vrijednosnih papira)

- (1) Notar može preuzeti na čuvanje gotov novac, mjenice, čekove, javne obveznice i druge vrijednosne papire, a dužan ih je preuzeti samo onda kad su mu, povodom sačinjavanja notarskog izvornika, predati zato da bi ih uručio određenoj osobi ili da bi ih položio kod određenog organa.
- (2) Ako preuzimanje nije potvrđeno prilikom sačinjavanja notarskog izvornika, o preuzimanju će se sačiniti potvrda u kojoj će se točno naznačiti brojevi upisnika i depozitne knjige, mjesto i vrijeme preuzimanja, odnosno oznaka i vrijednost iznosa novca, preuzetih papira, te ime osobe koja ih je predala i njenu izjavu o tome što s njima treba učiniti.
- (3) Notar će stranci izdati potvrdu o preuzimanju u kojoj će specificirati novac i vrijednosne papire koji su mu predati.
- (4) Sve preuzete isprave, vrijednosni papiri i novčani iznosi upisuju se u kartoteku depozita.
- (5) Ako se novac i vrijednosni papiri notar u pošalju pismom, o tome će notar sačiniti potvrdu, sukladno stavku (2) ovoga članka, a pismo će se pričvrstiti uz potvrdu.
- (6) Način i postupak vođenja kartoteke depozita propisuje se uputstvom koje donosi Notarska komora.

Članak 105.
(Odvojeno čuvanje i predaja novca i vrijednosnih papira)

- (1) Vrijednosne papire, plemenite metale i druge dragocjenosti koje mu stranka povjeri na čuvanje, notar odlaže na čuvanje u depo, odnosno sef kod poslovne banke.
- (2) Novac koji mu stranka povjeri na čuvanje, notar čuva na posebnom povjereničkom računu za druge osobe, na način da se za svaki pravni posao otvara poseban povjerenički podračun na koji će se vršiti polog novca.